

<https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/spec2013/061.pdf>

“Dani nahliadovoi statystyky” [Data from Supervisory Statistics]. Natsionalnyi bank Ukrainy. <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist/data-supervision#6>

Dyba, V. A. “Suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku strakhovykh kompanii v Ukraini” [The Current State and Prospects of Insurance Companies in Ukraine]. *Ekonomika ta derzhava*, no. 11 (2016): 80-83. http://www.economy.in.ua/pdf/11_2016/20.pdf

Frolov, S. M., and Sosenkova, K. R. “Diialnist strakhovykh kompanii na rynku finansovykh posluh Ukrainy: problemy ta perspektyvy rozvytku (2016-2018 rr.)” [Activity of Insurance Companies on the Financial Services Market of Ukraine: Problems and Prospects of Development (2016-2018)]. *Infrastruktura rynku*, is. 31 (2019): 386-390. http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/31_2019_ukr/59.pdf

Ivanytska, O. M., and Huts, M. V. “Diialnist nebankivskykh kredytno-finansovykh ustanov v Ukraini” [Nonbank Finance and Credit Institutions Operation in Ukraine].

Naukovyi visnyk Instytutu mizhnarodnykh vidnosyn NAU. Seriya «Ekonomika», vol. 1, no. 1 (2013): 29-36. <http://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2016/02/diialnist.pdf>

[Legal Act of Ukraine] (2020). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/259/2020#Text>

Osadchyi, Ye. S. “Osoblyvosti diialnosti finansovo-kredytnykh ustanov v Ukraini” [Activity of Financial Institutions in Ukraine]. *Ekonomika i suspilstvo*, is. 5 (2016): 375-382. https://economyandsociety.in.ua/journals/5_ukr/67.pdf

“Reyting strakhovykh kompanii Ukrainy” [Rating of Insurance Companies in Ukraine]. Forinsurer. <https://forinsurer.com/ratings/nonlife>

Shyshpanova, N. O., and Shkarliet, T. V. “Strakhovi kompanii u rozbudovi finansovoho rynku Ukrainy” [Insurance Companies in Development of Financial Market of Ukraine]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*, is. 20 (2017): 908-911. <http://global-national.in.ua/archive/20-2017/184.pdf>

УДК 368:339.13
 JEL: G22; G23

УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ РИНКУ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

©2021 КОБКО Р. В.

УДК 368:339.13
 JEL: G22; G23

Кобко Р. В. Управління економічною безпекою ринку страхових послуг України: теоретичні аспекти та практичні рекомендації

Метою статті є визначення теоретичних аспектів управління економічною безпекою ринку страхових послуг України, пошук шляхів розробки спеціальних практичних рекомендацій щодо вирішення означеної проблеми. У контексті трансформаційних змін і глобалізаційних перетворень питання забезпечення високого рівня економічної безпеки ринку страхових послуг в Україні є одним із першочергових. У статті розглядаються фактори ризику, що впливають на забезпечення високого рівня економічної безпеки ринку страхових послуг України, аналізуються механізми управління економічною безпекою ринку страхових послуг. Особлива увагу приділено характеристиці моделей державного регулювання економічної безпеки ринку страхових послуг країн світу, що допомагає сформулювати основні акценти на стані розвитку ринку страхових послуг України. Практика розвинених країн світу свідчить про неприпустимість такого механізму забезпечення економічної рівноваги, як страхові премії, та про необхідність фокусування уваги саме на формуванні страхових резервів. Ґрунтуючись на практиці розвинених країн світу, доцільним є узагальнення механізмів забезпечення економічної безпеки ринку страхових послуг у єдину систему, моніторинг якої забезпечуватиме планомірність економічного розвитку, швидкі управлінські рішення в трансформаційних умовах і залучення інвестиційних коштів для довгострокового стратегічного планування. Крім того, у статті проводиться паралель між забезпеченням високого рівня економічної безпеки ринку страхових послуг і розвитком економіки України в умовах швидкої зміни зовнішніх факторів впливу, залучення пріоритетних механізмів забезпечення довгострокового інвестиційного розвитку країни. Запропоновано основні напрямки вдосконалення державного регулювання економічної безпеки ринку страхових послуг.

Ключові слова: державне регулювання, економічна безпека, страхування, ринок, послуги, система.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-8-156-162>

Рис.: 2. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 22.

Кобко Роман Васильович – кандидат економічних наук, доцент, Харківський національний університет внутрішніх справ (просп. Льва Ландау, 27, Харків, 61080, Україна)
E-mail: vakulich_maria@ukr.net

UDC 368:339.13
 JEL: G22; G23

Kobko R. V. Economic Security Management of Insurance Services Market of Ukraine: The Theoretical Aspects and Practical Recommendations
The article is aimed at defining the theoretical aspects of managing the economic security of the insurance services market of Ukraine, searching for ways to develop special practical recommendations to solve the outlined problem. In the context of transformational changes and globalization metamorphoses, the issue of ensuring a high level of economic security of the insurance services market in Ukraine is one of the priorities. The article discusses the risk factors influencing the provision of a high level of economic security of the insurance services market of Ukraine, analyzes the mechanisms for managing the economic security of the insurance services market. Particular attention is paid to the characterization of models of the State regulation of economic security of the insurance services market of the countries of the world, which helps to form the main emphasis on the state of development of the insurance services market of Ukraine. The price

tice of developed countries of the world indicates the inadmissibility of such a mechanism for ensuring economic balance as insurance premiums, and the need to focus on the formation of insurance reserves. Based on the practice of the developed countries of the world, it is advisable to summarize the mechanisms for ensuring the economic security of the insurance services market as a single system, monitoring of which will ensure systematic economic development, quick managerial decisions in transformational conditions and attraction of investment funds for long-term strategic planning. In addition, the article draws a parallel between ensuring a high level of economic security of the insurance services market and the development of the Ukrainian economy in the context of a rapid change in external influence factors, involving priority mechanisms for ensuring the long-term investment development of the country. The main directions of improvement of the State regulation of economic security of insurance services market are proposed.

Keywords: the State regulation, economic security, insurance, market, services, system.

Fig.: 2. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 22.

Kobko Roman V. – PhD (Economics), Associate Professor, Kharkiv National University of Internal Affairs (27 Lev Landau Ave., Kharkiv, 61080, Ukraine)

E-mail: vakulich_maria@ukr.net

Стратегічною метою української зовнішньоекономічної політики є активне залучення країни до міжнародних інтеграційних процесів. Однак реалізація цього завдання вимагає концентрації значних інтелектуальних, матеріальних, фінансових і природних ресурсів для розвитку стратегічних, «проривних» технологій як основних чинників конкурентоспроможності у світовому співтоваристві. Таким чином, питання державного регулювання ринку страхових послуг України набуває першочергового значення. Так, наприклад, для того щоб досягти рівня, необхідного для вступу в Європейський Союз, Україні потрібен річний ВВП близько 300 млрд дол., або майже 7 тис. дол. на душу населення. Економічні передумови вступу в ЄС базуються на тому, що такий достаток дозволяє економіці країни вирішити найнагальніші соціально-економічні проблеми. Так, у 2021 р. ВВП на душу населення в Німеччині становить 46,4 тис. дол., у Польщі – 15,7 тис. дол., у Болгарії – 9,8 тис. дол. В Україні ж – 3,7 тис. дол.

Глобалізація світової економіки та європейська інтеграція формують перед Україною питання про власне геополітичне позиціонування. У трансформаційний період економіки рівень соціально-економічного розвитку України більшою мірою залежить від рівня захищеності її соціально-економічного розвитку, інтенсивності впливу державного регулювання на економічну безпеку ринку послуг і, перш за все, – ринку страхових послуг. Таким чином, зараз перед Україною стоїть двоєдине завдання – визначення пріоритетів розвитку та побудова ефективної моделі державного регулювання безпеки ринку страхових послуг, здатної забезпечити фінансування модернізації та зростання рівня економічної безпеки в країні.

За даними Державної служби статистики України [3], за рівнем інвестиційної привабливості Україна знаходиться в сьомому десятку країн. Згідно з офіційною статистикою, щорічний приріст іноземного капіталу в країну складає близько 15%, але це без урахування грошей, що вивозяться нерезидентами з України. Зараз на кожні три долари вкладених інвестицій припадає два долари офіційно вивезеного капіталу. Це пояснюється розірванням інвестиційних договорів через підвищення інвестиційних ризиків у

країні, відсутність важелів державного регулювання економічної безпеки.

Основною проблемою є наявність істотних диспропорцій в економічному, соціальному й інфраструктурному розвитку регіонів України, що ускладнює пошук механізмів державного регулювання економічної безпеки. Серйозною перешкодою для побудови збалансованої системи державного регулювання є відсутність в Україні єдиної, загальновизнаної та нормативно затвердженої методики оцінки рівня економічної безпеки ринку страхових послуг України [2].

Трансформаційні процеси, глобалізаційні зміни, контекстні структурні перебудови впливають на стан страхового ринку України, ускладнюючи пошук механізмів забезпечення дієвих інструментів державного регулювання його економічної безпеки [1].

Актуалізація необхідності управління ризиком підприємницької діяльності, як можливість втрати капіталу в умовах невизначеності та відсутності чітких гарантій, формують означену категорію як вирішальний фактор становлення концептуальних основ економічної системи. У сучасних умовах ведення бізнесу в Україні вирішальну роль відіграє швидкість прийняття управлінських рішень. Крім того, актуальності набуває необхідність використання інструментів антикризового управління у системі страхової діяльності в умовах невизначеності та високого ступеня ризиків. Вищевикладені проблеми формують актуальність і необхідність дослідження контексту окресленої теми.

Проблемам дослідження поняття економічної безпеки держави, визначенню підходів до оцінки рівня економічної безпеки, аналізу принципів формування системи забезпечення економічної безпеки держави присвятили свої наукові праці як вітчизняні, так і закордонні вчені [5; 6].

Проте кількість проведених досліджень процесів державного регулювання ринку страхових послуг є обмеженою. Серед основних слід відзначити дослідження таких вчених, як: М. Дем'янчук, А. Дроздина, Р. Желізняк, О. Бонецький, М. Жулєвич, Ю. Заволока, А. Єфременко, Ю. Малащенко [7–9].

Деякі аспекти цієї теми набули широкого висвітлення в економічній літературі, перш за все, це дослідження таких авторів, як: Н. Ткаченко, В. Сухова, В. Шахова, у статтях яких детально проаналізовано механізми впливу державного регулювання на безпеку страхового ринку. Огляд літературних джерел засвідчує, що окремі питання забезпечення економічної безпеки ринку страхових послуг, в контексті співробітництва з державами – членами Європейського Союзу, потребують глибшого обґрунтування у процесі їх дослідження [2].

Метою статті є визначення теоретичних аспектів управління економічною безпекою ринку страхових послуг України, пошук шляхів розробки спеціальних практичних рекомендацій щодо вирішення означеної проблеми.

Забезпечення високого рівня економічної безпеки ринку страхових послуг в Україні є можливим, передусім, завдяки швидкому реагуванню на фактори ризику, прийняттю виважених управлінських рішень. Так, наприклад, на діяльність ринку страхових послуг впливають фактори як зовнішньої, так і внутрішньої дії (рис. 1).

Розвиток ринку страхування України в сучасних умовах тісно пов'язаний із рівнем платоспроможності населення, інфляційними очікуваннями, забезпеченням високого рівня економічної безпеки. Ринок страхових послуг є елементом забезпечення дієвої системи акумулювання значних довгострокових інвестиційних ресурсів у країні. Так, на кінець 2020 р. сформовані страхові резерви в розмірі 11,3 млрд грн, що на 14,5% більше, ніж станом на 31 грудня 2019 р. Значна їх частина припадає на депозити в найбільш надійних банках (42,6%) [4]. Отже, питання впливу державного регулювання на економічну безпеку ринку страхових послуг є одним із основних пріоритетів забезпечення економічного розвитку України. Таким чином, фактори ризику, що впливають на забезпечення високого рівня економічної безпеки ринку страхових послуг України, є багатовекторними та потребують моніторингу з боку держави.

Вплив на економічну безпеку ринку страхових послуг зумовлюється також «падінням» фондового ринку, збільшенням ступенів ризиків, які пов'язані з інвестуванням активів фінансових установ, неповерненням сум наданих позик, нестабільністю курсу валют, відсутністю налагодженого механізму взаємодією між банківськими та небанківськими фінансовими установами, рівнем інфляції, тінізацією економіки тощо [12–16].

У цілому механізм управління економічною безпекою ринку страхових послуг включає декілька етапів (рис. 2).

Необхідність регулювання економічної безпеки ринку страхових послуг зумовлена нагальною потребою формування дієвої системи захисту суб'єктів ве-

дення бізнесу. Першочерговою умовою забезпечення можливості формування зазначеної системи є виявлення потенційних загроз з урахуванням глобалізаційних трансформацій, попередження їх негативного впливу. Економічна безпека у сфері страхування залежить від багатьох об'єктивних і суб'єктивних, внутрішніх і зовнішніх факторів [18].

Наприклад, внутрішні фактори ризику пов'язані з фінансово-економічною політикою страхових компаній, що призводить до неефективного прийняття управлінських рішень, а отже – до зниження фінансової надійності та безпеки діяльності страховиків. Іншою нагальною проблемою забезпечення безпеки на ринку страхових послуг є неефективний фінансовий менеджмент у страхових компаніях. Наприклад, неврівноважена тарифна політика в компанії, незбалансоване розміщення страхових резервів, завищення розмірів страхової премії та інше.

Дієвим механізмом забезпечення економічної безпеки ринку страхових послуг може бути формування збалансованих портфелів у страхових компаніях, тобто формування можливості забезпечення фінансової стійкості в умовах постійної зміни впливу факторів зовнішнього та внутрішнього середовища [17].

Упорівнянні із закордонною практикою забезпечення економічної безпеки ринку страхових послуг в Україні суттєва увага приділяється механізму відшкодування витрат за рахунок нових страхових премій і значно менше – необхідності формування страхових резервів. Практика розвинених країн світу свідчить про неприпустимість такого механізму забезпечення економічної рівноваги та необхідність фокусування уваги саме на формуванні страхових резервів, а не страхових премій.

Характеристику моделей державного регулювання економічної безпеки ринку страхових послуг наведено в *табл. 1*.

Кожна країна світу розвиває власну систему, яка поєднує в собі як одну із моделей державного регулювання економічної безпеки ринку страхових послуг, так і власні особливості та специфічні риси. Ступінь жорсткості або ліберальності моделі державного регулювання економічної безпеки визначається ступенем контролю держави за дотриманням єдиних правил і норм усіма суб'єктами страхової діяльності. Такий підхід урівноважує економічну систему країни та забезпечує функціонування дієвого механізму забезпечення економічної безпеки ринку страхових послуг [19; 21].

Враховуючи особливості реалізації державного регулювання діяльності ринку страхових послуг України, вітчизняну модель можна характеризувати як континентально-змішану. Адже, з одного боку, для даної моделі характерна чітка регламентація діяльності страховиків на національному рівні, а з іншого, – наявні умови для вільної конкуренції.

МАКРОЕКОНОМІЧНІ / МІКРОЕКОНОМІЧНІ РИЗИКИ	РИЗИКИ: <ul style="list-style-type: none"> – зниження темпів зростання економіки країни; – зниження рівня інвестиційної активності; – високий рівень інфляції; – високі відсотки банківського кредитування; – низький рівень життя населення; – низький рівень розвитку внутрішньої інфраструктури
ГЛОБАЛЬНІ РИЗИКИ	РИЗИКИ: <ul style="list-style-type: none"> – циклічність розвитку світової фінансової системи; – неможливість передбачити період і масштаб настання фінансової кризи
ФІНАНСОВІ РИЗИКИ	РИЗИКИ: <ul style="list-style-type: none"> – незадовільний фінансовий стан страховиків у країні; – низький рівень якості активів; – низький рівень забезпеченості дієвості депозитної політики банківської системи
КОМЕРЦІЙНІ РИЗИКИ	РИЗИКИ: <ul style="list-style-type: none"> – загроза потенційного банкрутства страховиків; – посилення цінової конкуренції; – зростання обсягу невиконаних зобов'язань страховиків
ЕКОНОМІЧНІ РИЗИКИ	<ul style="list-style-type: none"> • РИЗИКИ: <ul style="list-style-type: none"> – відсутність сталого зростання виробництва; – неплатоспроможність населення, дефіцит фінансових ресурсів; – відсутність цілеспрямованої державної політики у сфері страхування; – недостатня диверсифікованість страхового портфеля компаній

Рис. 1. Фактори ризику, що впливають на забезпечення високого рівня економічної безпеки ринку страхових послуг України

Таким чином, система впливу державного регулювання на економічну безпеку ринку страхових послуг залежить від рівня розвитку страхування в країні, стабільності економіки, платоспроможності населення [22].

Грунтуючись на практиці розвинених країн світу, доцільним є узагальнення механізмів забезпечення економічної безпеки ринку страхових послуг у єдину систему, моніторинг якої забезпечуватиме планомірність економічного розвитку, швидкі управлінські рішення в трансформаційних умовах і залучення інвестиційних коштів для довгострокового стратегічного планування.

ВИСНОВКИ

У результаті аналізу сучасних тенденцій розвитку системи державного регулювання економічної

безпеки ринку страхових послуг з'ясовано, що специфіка страхової діяльності вимагає врахування інтересів як учасників ринку, так і держави. При цьому першочергового пріоритету набуває необхідність розширення інвестиційної діяльності країни, формування стратегічних пріоритетів розвитку економіки. Сучасні заходи регулювання мають комплексний характер. Ефективне функціонування ринку страхових послуг в Україні є можливим, але для цього потрібно здійснити низку заходів, здебільшого правового характеру, і, передусім, за умови впровадження збалансованої та поступової політики змін у страховій діяльності. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Онисько М. С., Богач М. М. Особливості та перспективи організації страхової діяльності в АПК.

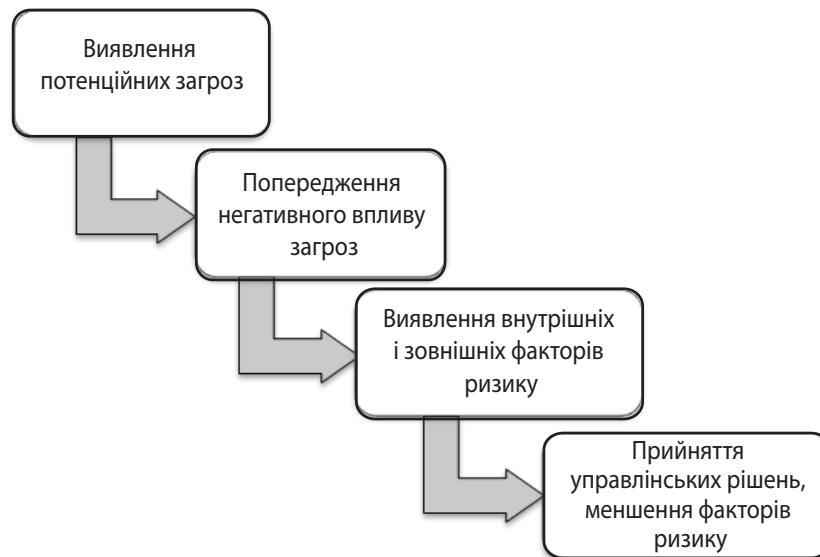

Рис. 2. Механізм управління економічною безпекою ринку страхових послуг

Таблиця 1

Характеристика моделей державного регулювання економічної безпеки ринку страхових послуг

КОНТИНЕНТАЛЬНА	ЛІБЕРАЛЬНА		ЗМІШАНА
	Централізована	Децентралізована	
<p><i>Характеристика:</i> – застосування жорсткої державної регламентації; – деталізація діяльності суб'єктів страхового ринку</p>	<p><i>Характеристика:</i> – дотримання загально-прийнятих правил і нормативних документів усіма страховими компаніями країни</p>	<p><i>Характеристика:</i> – створення можливостей діяльності страхових компаній у абсолютно різних умовах; – формування індивідуальних вимог для кожної страхової компанії у країні</p>	<p><i>Характеристика:</i> – забезпечення високого рівня конкуренція серед страхових компаній; – нормативна регламентація діяльності страховиків</p>
<p><i>Приклади країн:</i> Німеччина, Швеція, Японія</p>	<p><i>Приклади країн:</i> Велика Британія, Канада</p>	<p><i>Приклади країн:</i> Сполучені Штати Америки</p>	<p><i>Приклади країн:</i> Франція, Україна</p>

Economics Bulletin. 2018. № 4. С. 140–148. URL: https://ev.nmu.org.ua/docs/2018/4/EV20184_140-148.pdf

- Волкова В. В. Методичні аспекти державного регулювання страхового ринку України. *Економіка і організація управління*. 2016. № 4. С. 136–142.
- Офіційний сайт Державної служби статистики України: URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
- The 6 Best Digital Insurance Companies of 2021. URL: <https://www.thebalance.com/best-digital-insurance-4160643>
- Ботвіна Н. О. Формування страхового ринку в Україні: реалії та проблеми сьогодення. *Економічний аналіз*. 2019. Т. 29. № 4. С. 132–137. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2019.04.132>
- Волосович С., Фоміна О. Технологічні інновації на страховому ринку. *Вісник КНТЕУ*. 2018. № 5. С. 124–137. URL: <http://visnik.knute.edu.ua/files/2018/05/11.pdf>
- Дем'янчук М. А., Дроздина А. А. Інформаційні технології як фактор підвищення конкурентоспроможності страхових компаній // Модернізація економіки: теоретичні засади та практика реалізації: матеріали міжнар. наук.-практич. конф. (м. Запоріжжя, 23 січня 2021 р.). Запоріжжя: ГО «СІЕУ», 2021. С. 145–149. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/30220/1/145-149.pdf>
- Желізняк Р. Й., Бонецький О. О., Жулевич М. І. Розвиток світового ринку страхування в умовах діджиталізації. *Modern Economics*. 2019. № 17. С. 100–104. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V17\(2019\)-16](https://doi.org/10.31521/modecon.V17(2019)-16)
- Заволока Ю. М., Єфременко А. Г., Малашенко Ю. А. Особливості функціонування страхового ринку в умовах сучасної цифрової трансформації. *Економіка і держава*. 2020. № 6. С. 102–106. DOI: [10.32702/2306-6806.2020.6.102](https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.6.102)
- Краус Н. М., Краус К. М. Цифровізація в умовах інституційної трансформації економіки: базові складові та інструменти цифрових технологій. *Інтелект XXI*. 2018. № 1. С. 211–214.
- Мазурук Г. І. До питання про сутність страхового сектора. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»*. 2017. № 5. С. 102–107. DOI: [10.25264/2311-5149-2017-5\(33\)-102-107](https://doi.org/10.25264/2311-5149-2017-5(33)-102-107)
- Мандра Н. Г., Лактіонова О. Ю. Необхідність цифрових технологій у бізнес-процесах страховиків. *Економічний простір*. 2020. № 154. С. 202–206. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/154-38>

13. Біла книга «Майбутнє регулювання ринку страхування в Україні» / Національний банк України. Київ, квітень 2020. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/White_paper_insurance_2020.pdf?v=4
  14. Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року / Міністерство фінансів України. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/Strategija_financovogo_sectoru_ua.pdf
  15. Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року / Національний банк України. Липень 2020. URL: <https://bank.gov.ua/ua/files/DDWIAwXTdqdClp>
  16. Opportunities await: How InsurTech is reshaping insurance / PwC. June 2016. URL: <https://www.pwc.com/gx/en/financial-services/assets/fintech-insurance-report.pdf>
  17. Technology and innovation in the insurance sector / OECD. 2017. URL: <https://www.oecd.org/pensions/Technology-and-innovation-in-the-insurance-sector.pdf>
  18. Sangit V. What is Insurtech and How is it different from Fintech? URL: <https://www.regtechtimes.com/what-is-insurtech-different-from-fintech/>
  19. Фінтех в Україні: тенденції, огляд ринку та каталог / USAID, UNIT.City. URL: https://data.unit.city/fintech/fgt34ko67mok/fintech_in_Ukraine_2018_ua.pdf
  20. Дем'янчук М. А., Гуржий К. С. Трансформація страхового ринку в умовах розвитку цифрових технологій. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 25. С. 272–278. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/25_2018_ukr/46.pdf
  21. Дем'янчук М. А., Дроздина А. А. Точки біфуркації на траєкторії розвитку страхового ринку в умовах цифровізації економіки. *Ефективна економіка*. 2021. № 1. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.1.101>
  22. Mossburg E., Gelinne J., Calzada H. Beneath the surface of a cyberattack. A deeper look at business impacts / Deloitte. 2016. URL: <https://www2.deloitte.com/xe/en/insights/industry/dcom/beneath-the-surface-of-a-cyberattack.html>
- REFERENCES**
- “Bila knyha «Maibutnie rehuliuвання rynku strakhuvannya v Ukraini»” [White Paper "Future Regulation of the Insurance Market in Ukraine"]. Natsionalnyi bank Ukrainy. Kyiv, April 2020. https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/White_paper_insurance_2020.pdf?v=4
- Botvina, N. O. “Formuvannya strakhovoho rynku v Ukraini: realii ta problemy syohodennia” [Formation of the Insurance Market in Ukraine: Realities and Problems]. *Ekonomichnyi analiz*, vol. 29, no. 4 (2019): 132-137. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2019.04.132>
- Demianchuk, M. A., and Drozdyna, A. A. “Informatsiini tekhnologii yak faktor pidvyshchennia konkurentospromozhnosti strakhovykh kompanii” [Information Technology as a Factor in Increasing the Competitiveness of Insurance Companies]. *Modernizatsiia ekonomiky: teoretychni zasady ta praktyka realizatsii*. 2021. <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/30220/1/145-149.pdf>
- Demianchuk, M. A., and Drozdyna, A. A. “Tochky bifurkatsii na traiektorii rozvytku strakhovoho rynku v umovakh tsyfrovizatsii ekonomiky” [Bifurcation Points on the Trajectory of the Insurance Market in the Context of Digitalization of the Economy]. *Efektivna ekonomika*, no. 1 (2021). DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.1.101>
- Demianchuk, M. A., and Hurzhyi, K. S. “Transformatsiia strakhovoho rynku v umovakh rozvytku tsyfrovyykh tekhnologii” [Transformation of the Insurance Market in the Conditions of Development of Digital Technologies]. *Infrastruktura rynku*, is. 25 (2018): 272-278. http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/25_2018_ukr/46.pdf
- “Fintekh v Ukraini: tendentsii, ohliad rynku ta kataloh” [Fintech in Ukraine: Trends, Market Overview and Catalog]. USAID, UNIT.City. https://data.unit.city/fintech/fgt34ko67mok/fintech_in_Ukraine_2018_ua.pdf
- Kraus, N. M., and Kraus, K. M. “Tsyfrovizatsiia v umovakh instytutsiinoi transformatsii ekonomiky: bazovi skladovi ta instrumenty tsyfrovyykh tekhnologii” [Digitization under Institutional Transformation of the Economy: Basic Components and Tools of Digital Technologies]. *Intelekt XXI*, no. 1 (2018): 211-214.
- Mandra, N. H., and Laktionova, O. Yu. “Neobkhdnist tsyfrovyykh tekhnologii u biznes-protsesakh strakhovykh” [The Necessity of Digital Technologies in the Insurance Business Processes]. *Ekonomichnyi prostrir*, no. 154 (2020): 202-206. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/154-38>
- Mazuruk, H. I. “Do pytannia pro sutnist strakhovoho sektora” [On the Essence of the Insurance Sector]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia»*. Serii «Ekonomika», no. 5 (2017): 102-107. DOI: [10.25264/2311-5149-2017-5\(33\)-102-107](https://doi.org/10.25264/2311-5149-2017-5(33)-102-107)
- Mossburg, E., Gelinne, J., and Calzada, H. “Beneath the surface of a cyberattack. A deeper look at business impacts”. *Deloitte*. 2016. <https://www2.deloitte.com/xe/en/insights/industry/dcom/beneath-the-surface-of-a-cyberattack.html>
- “Opportunities await: How InsurTech is reshaping insurance”. *PwC*. June 2016. <https://www.pwc.com/gx/en/financial-services/assets/fintech-insurance-report.pdf>
- Ofitsiyni sait Derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy. <http://www.ukrstat.gov.ua>
- Onysko, M. S., and Bohach, M. M. “Osoblyvosti ta perspektivy orhanizatsii strakhovoi diialnosti v APK” [Features and Prospects of Organising Insurance Activity in Agribusiness Industry]. *Economics Bulletin*, no. 4 (2018): 140-148. https://ev.nmu.org.ua/docs/2018/4/EV20184_140-148.pdf
- “Stratehiia rozvytku finansovoho sektoru Ukrainy do 2025 roku” [Strategy for the Development of the Financial Sector of Ukraine until 2025]. Ministerstvo finansiv Ukrainy. https://mof.gov.ua/storage/files/Strategija_financovogo_sectoru_ua.pdf
- “Stratehiia rozvytku fintekhu v Ukraini do 2025 roku” [Strategy of Fintech Development in Ukraine until 2025]. Natsionalnyi bank Ukrainy. July 2020. <https://bank.gov.ua/ua/files/DDWIAwXTdqdClp>
- Sangit, V. “What is Insurtech and How is it different from Fintech?” <https://www.regtechtimes.com/what-is-insurtech-different-from-fintech/>
- “Technology and innovation in the insurance sector”. OECD. 2017. <https://www.oecd.org/pensions/Technology-and-innovation-in-the-insurance-sector.pdf>

"The 6 Best Digital Insurance Companies of 2021". <https://www.thebalance.com/best-digital-insurance-4160643>
 Volkova, V. V. "Metodychni aspekty derzhavnoho rehulivannia strakhovoho rynku Ukrainy" [Methodical Aspects of State Regulation of the Insurance Market of Ukraine]. *Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia*, no. 4 (2016): 136-142.
 Volosovych, S., and Fomina, O. "Tekhnolohichni innovatsii na strakhovomu rynku" [Technological Innovations in the Insurance Market]. *Visnyk KNTEU*, no. 5 (2018): 124-137. <http://visnyk.knute.edu.ua/files/2018/05/11.pdf>
 Zavoloka, Yu. M., Yefremenko, A. H., and Malashenko, Yu. A. "Osoblyvosti funktsionuvannia strakhovoho rynku v

umovakh suchasnoi tsyfrovoi transformatsii" [Peculiarities of the Insurance Market of Ukraine Functioning in Conditions of the Current Digital Transformation]. *Ekonomika i derzhava*, no. 6 (2020): 102-106.
 DOI: 10.32702/2306-6806.2020.6.102

Zhelizniak, R. I., Bonetskyi, O. O., and Zhulevych, M. I. "Rozvytok svitovoho rynku strakhuvannia v umovakh didzhitalizatsii" [The World Insurance Market Development in the Conditions of Digitalization]. *Modern Economics*, no. 17 (2019): 100-104.
 DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V17\(2019\)-16](https://doi.org/10.31521/modecon.V17(2019)-16)

УДК 658:351.863
 JEL: G32; G38

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ В УКРАЇНІ

©2021 ПОЙДА-НОСИК Н. Н., БАЧО Р. Й., ПОТОКІ Г. Ф., МАКАРОВИЧ В. К.

УДК 658:351.863
 JEL: G32; G38

Пойда-Носик Н. Н., Бачо Р. Й., Потокі Г. Ф., Макарович В. К. Концептуальні засади забезпечення фінансової безпеки акціонерних товариств в Україні

Мета статті полягає у визначенні концептуальних засад розробки системи забезпечення фінансової безпеки акціонерних товариств (АТ) в Україні, що сприятиме підвищенню рівня капіталізації та безпеки як лістингових компаній, так і фондового ринку в цілому. Теоретико-методологічною основою є фундаментальні положення економічної та інституціональної теорії, теорії безпеки, системного аналізу із застосуванням таких загальнонаукових методів пізнання економічних явищ і процесів, як теоретичне узагальнення, синтез, індукція та дедукція. У статті обґрунтовано теоретико-методологічні основи розробки концептуальних засад системи забезпечення фінансової безпеки акціонерних товариств в Україні. З метою дослідження реалізації підходів держави до забезпечення національної фінансової безпеки та розвитку ринків капіталу проаналізовано документи стратегічного характеру в Україні та встановлено невідповідність між цільовими індикаторами та формулюваннями стратегічних цілей. Сформовано та доведено комплекс гіпотез, обґрунтовано підходи та принципи концепції формування системи забезпечення фінансової безпеки акціонерних товариств з урахуванням особливостей державного регулювання сфери фінансової безпеки. Розроблена концепція базується на новому науковому підході до пошуку шляхів удосконалення системи фінансової безпеки акціонерних товариств в Україні. Реалізація запропонованих концептуальних засад у підсумку дозволить досягти очікуваних результатів, зміцнить фінансову безпеку АТ, зробить їх більш стійкими до системних криз, дозволить створити стабільну базу для їх довгострокового розвитку.

Ключові слова: концептуальні засади, фінансова безпека, акціонерні товариства, система забезпечення фінансової безпеки акціонерних товариств.
 DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-8-162-172>

Рис.: 2. Табл.: 1. Бібл.: 9.

Пойда-Носик Ніна Никифорівна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку і аудиту, Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II (пл. Кошута, 6, Берегово, 90202, Україна)

E-mail: poyda.nosyk.nina@kmf.org.ua

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-5378-8028>

Researcher ID: <https://publons.com/researcher/3370323/nina-poyda-nosyk/>

Scopus Author ID: 57223373444

Бачо Роберт Йосипович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку і аудиту, Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II (пл. Кошута, 6, Берегово, 90202, Україна)

E-mail: bacho.robert@kmf.org.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5957-7571>

Researcher ID: <https://publons.com/researcher/1788420/robert-bacho/>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57006730200>

Потокі Габор Федорович – старший викладач кафедри обліку і аудиту, Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II (пл. Кошута, 6, Берегово, 90202, Україна)

E-mail: gabor.pataki@kmf.org.ua

ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-6761-7732>

Макарович Вікторія Костянтинівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і аудиту Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II (пл. Кошута, 6, Берегово, 90202, Україна)

E-mail: viktoria.zts@gmail.com

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-0684-7072>

Researcher ID: <https://publons.com/researcher/2155339/viktoria-makarovich/>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210844509>